

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ Ι

Από την Προϊστορία έως τη Μεταβυζαντινή περίοδο

-
- A.1. Προϊστορική εποχή: Χαρακτηριστικά κτίσματα και σύνολα της Παλαιολιθικής και Νεολιθικής εποχής. Σέσκλο Βόλου, Ιεριχώ, New Grange, Avebury, Stonehenge.
- A.2. Αρχαία Αίγυπτος. Ιστορικό και Πολιτιστικό Πλαίσιο. Η αιγυπτιακή αρχιτεκτονική και τα βασικά χαρακτηριστικά της. Παλαιό Βασίλειο: Άβυδος, Σαχάρα, Γκίζα. Μέσο Βασίλειο, Fayoum. Νέο βασίλειο: Θήβες, Καρνάκ, Άβυδος, Λούξορ.
- A.3. Μεσοποταμία: Ασσυρία-Βαβυλωνία. Ziggurat της Ur, η Βαβυλώνα του Ναβουχοδονόσωρα, Πύλη Ιστάρ, Πύργος της Βαβέλ
- A.4. Ισραήλ, Περσία, Μικρά Ασία, Συρία. Ναός του Σολωμόντος. Περσέπολις, Δαρείος και Ξέρξης, Χιττίτες.
- A.5. Αρχιτεκτονική στον Ελληνικό χώρο κατά την προϊστορική εποχή:
2000-1400 π.Χ. Μινωικός πολιτισμός. Κνωσός, Χαμαίζι, Φαιστός. Κυκλαδικός πολιτισμός, Θήρα. Ακρόπολη της Τροίας.
1580-1100 π.Χ. Μυκηναϊκός πολιτισμός. Τίρυνς, Μυκήνες, Πύλος.
- B.1. 1100-480 π.Χ. Αρχαία Ελλάδα-Αρχαϊκή εποχή: Η λειτουργία του αρχαιοελληνικού ναού. Οι αρχιτεκτονικοί ρυθμοί. Χαρακτηριστικοί ναοί από την Ελλάδα, Μ. Ασία, Μεγάλη Ελλάδα. Ιπποδάμειο σύστημα. Μίλητος, Πριήνη, Όλυθος.
- B.2. 480-323 π.Χ. Αρχαία Ελλάδα – Κλασική εποχή. Η οικοδομική διάρθρωση του αρχαίου ελληνικού ναού. Υλικά και τρόποι δομής. Ναοί: Αφαίας Αθηνάς στην Αίγινα, Επικούρειου Απόλλωνα στη Φιγάλεια, Συγκρότημα Δελφών, Ποσειδώνος στο Σούνιο.
- B.3. Αρχαία Ελλάδα - Κλασική εποχή (συνέχεια). Ακρόπολη Αθηνών. Θησείο, Ελευσίνα, Παναθηναϊκό στάδιο. Μαυσωλείο Αλικαρνασσού. Θέατρα, Οχυρωματική αρχιτεκτονική.
- B.4. 323-86 π.Χ. Αρχαία Ελλάδα – Ελληνιστική εποχή. Ναοί Μ. Ασίας Λίνδου. Συγκροτήματα Επιδαύρου, Μεσσήνης, Περγάμου, Μιλήτου, Σαμοθράκης. Αθήνα: Μνημείο Λυσικράτη, στοά Αττάλου, ναός Ολυμπίου Διός. Κατοικίες. Ανάκτορο Βεργίνας. Μακεδονικοί τάφοι.
- Γ.1. Παλαιοχριστιανική και βυζαντινή αρχιτεκτονική: Ιστορικά δεδομένα, θεολογικό υπόβαθρο, υλικά και τεχνικές, μορφές και λειτουργικά στοιχεία, αρχιτέκτονες και χορηγοί.
- Γ.2. Η μετάβαση από τη ρωμαϊκή στη βυζαντινή πόλη – τειχίσεις πόλεων.
- Γ.3. Η αρχιτεκτονική κατά την Παλαιοχριστιανική περίοδο. Κατακόμβες και ευκτήριοι οίκοι. Μαυσωλεία, μαρτύρια. Εμβληματικά μνημεία της περιόδου.
- Γ.4. Η βυζαντινή αρχιτεκτονική στα χρόνια του Ιουστινιανού. Κωνσταντινούπολις και λοιπά αυτοκρατορικά ιδρύματα. Η αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο από τον 6^ο έως τον 10^ο αιώνα.
- Γ.5. Η αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο κατά τη μέση Βυζαντινή περίοδο (10^{ος} -13^{ος} αι.). Ελλαδική σχολή. Καστοριά.
- Γ.6. Η αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο κατά την τελευταία περίοδο (1204-1453). Δεσποτάτο Ηπείρου, Θεσσαλονίκη, Μυστράς, Κωνσταντινούπολις. Μοναστηριακή αρχιτεκτονική.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

1. Μπούρας, Χαράλαμπος, *Μαθήματα Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής*, Α' τόμος, Εκδόσεις Συμμετρία, 1991.
2. Μπούρας, Χαράλαμπος, *Μαθήματα Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής*, Β' τόμος, Εκδόσεις Μέλισσα, 2001.
3. Μπούρας Χαράλαμπος, *Βυζαντινή και μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική στην Ελλάδα*, Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2001, σελ. 47-162.
4. Τάντσης Αναστάσιος, *Η αρχιτεκτονική σύνθεση στο Βυζάντιο. Εισαγωγή*, University Studio Press, 2012.
5. Ćurčić, Slobodan, *Architecture in the Balkans*, Yale University Press, 2010.
6. Kostof, Spiro, *A History of Architecture. Settings and Rituals*, 2nd ed., Oxford University Press, 1995.
7. Krautheimer Richard, *Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Αρχιτεκτονική* (ελλ. μεταφ.), Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1991.

8. Mango, Cyril, *Byzantine Architecture*, N.Y., 1976.
9. Muller - Wiener, Wolfgang, *Η αρχιτεκτονική στην αρχαία Ελλάδα*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1995.
10. Lloyd, Seton – Muller, Hans-Wolfgang, *Ancient Architecture*, Phaidon Press, 2004.
11. Λάββας, Γεώργιος, *Επίτομη Ιστορία της Αρχιτεκτονικής. Με έμφαση στον 19^ο και 20^ο αιώνα*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2002.
12. Watkin, David, *Ιστορία της Δυτικής Αρχιτεκτονικής*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2009.
13. Trachtenberg, Marvin - Isabelle Hyman, *Architecture from PreHistory to Post-Modernism/ The Western Tradition*, 2nd ed. Prentice Hall, 2003.